

Транспорт у січні 2017 року

У січні 2017р. транспортний комплекс продемонстрував надзвичайно високі показники розвитку: **вантажооборот** - збільшився на **23,7%** – найвищі темпи за останні 7 років за рахунок всіх видів транспорту, окрім водного (проти «мінус» 3,1% у січні 2016р., в останній раз значне зростання спостерігалось у 2010р. на 15,8%), а **пасажирооборот** - на **13,8%** за рахунок всіх видів транспорту («мінус» 13,8% відповідно, в останній раз значне зростання спостерігалось у 2004р. – на 13,1%).

Як наслідок, обсяг випуску ВЕД «Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність» збільшився на 12% [±1 в.п.] (за оцінками Мінекономрозвитку) («мінус» 2,5% у січні 2016р.).

Рушіями такої динаміки є: високий інвестиційний попит (перевезення будівельних матеріалів, іншої проміжної продукції для будівництва), рекордний врожай у с/г виробництві, а також поживлення зовнішнього попиту (нарощування транзиту природного газу) та сприятлива цінова кон'юнктура на зовнішніх ринках.

Зростання у пасажирському транспорті було підтримано збільшенням пропозиції рейсів в умовах зростання споживчого попиту.

У I кв. 2017р. вирішальними факторами впливу у транспортній галузі будуть: внутрішній попит через високу інвестиційну активність в економіці та розширення пропозиції транспортних послуг пасажирського транспорту в умовах покращення споживчого попиту, а також зовнішній попит - транзит вуглеводнів у країни ЄС та цінова кон'юнктура на зовнішніх ринках. Серед негативних факторів, що матимуть вплив на розвиток транспортної галузі, зокрема, у II половині кварталу, - блокування переміщення вантажів залізницею з неконтрольованих територій Донецької та Луганської областей.

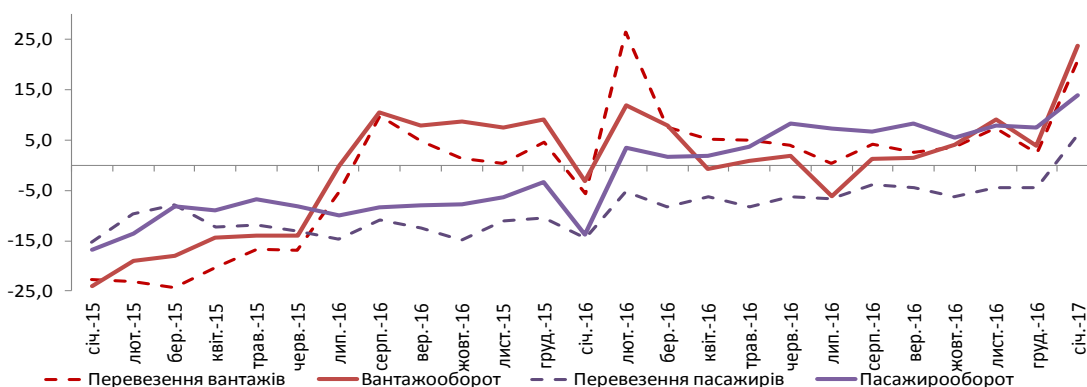
«у січні 2017р. обсяг випуску ВЕД «Транспорт» продемонстрував надзвичайно високий темп приросту - на 12% [±1 в.п.]»

Табл. 1. Основні показники транспорту, % п/п, р/р

	січень 2016	2016	січень 2017
ВЕД «Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність»	-2,5	3,0	12
Вантажооборот	-3,1	2,6	23,7
Перевезення вантажів	-5,6	3,8	21
Пасажирооборот	-13,8	5,3	13,8
Перевезення пасажирів	-14,5	-6,1	6,2

Джерело. ДСС. Розрахунки МЕРТ.

Рис. 1. Вантажооборот/перевезення вантажів та пасажирооборот/перевезення пасажирів, % р/р

Джерело. ДСС

Головними позитивними чинниками динаміки були:

У вантажному транспорті переважно за рахунок:

- високого попиту з боку підприємств реального сектору економіки на перевезення вантажів: залізничним транспортом (у січні 2017р. зріс вантажооборот на 22,2% та перевезення вантажів на 14,4%) та автомобільним (зріс на 22,1% та на 48,8% відповідно), в першу, чергу внаслідок подальшої активізації діяльності підприємств переробної та добувної промисловості (зростання на 9,9% та 0,3% відповідно), будівництва (на 35% відповідно), а також отримання рекордних врожаїв у сільському господарстві у 2016р.;

Довідково. У структурі проміжного використання послуг ВЕД «Транспорт» (за даними таблиці «витрати-випуск») частка переробної промисловості становить – 46,6%, добувної – 11,9%, сільського господарства – 12,9%.

- попиту з боку країн ЄС на природний газ в умовах прохолодних погодних умов, що

підтримувало обсяги транзиту газу трубопровідним транспортом на високому рівні (у січні 2017р. вантажооборот зріс на 33,5%, транзит - на 38,2%);

Довідково: За даними ПАТ «Укртрансгаз» у січні 2017р. (р/р) Україна збільшила транзит природного газу до країн Європи на 2,5 млрд.м³ до 8,9 млрд.м³.

- **відносно покращення транспортної ситуації на Донецькій залізниці** (зокрема, через реконструкцію транспортних вузлів), **що дозволило збільшити пропускну спроможність** (у січні 2017р. відправлення вантажів на Донецькій залізниці зросло на 8,2% проти 4,8% у січні 2016р.).

Табл. 3. Вантажний транспорт, %

	Вантажооборот				Перевезення вантажів			
	1М 2016	структура, %	1М 2017	внесок, в.п.	1М 2016	структура, %	1М 2017	внесок, в.п.
ВСЬОГО	-3,1	100,0	23,7	-	-5,6	100,0	21,0	-
Залізничний	-17,5	57,5	22,2	12,7	-12,6	55,0	14,4	7,9
Автомобільний	-3,2	8,9	22,1	2,0	-8,3	18,4	48,8	9,0
Річковий	-55,9	0,3	-74,9	-0,2	-48,1	0,2	-79,9	-0,1
Морський	-31,8	0,8	-19,6	-0,2	-11,0	0,4	-13,9	-0,1
Авіаційний	14,3	0,1	3,3	0,0	7,2	0,0	-5,7	0,0
Трубопровідний	44,8	32,5	28,8	9,4	17,1	26,0	16,3	4,2

Джерело. ДСС, розрахунки Мінекономрозвитку

Зростання у пасажирському транспорті переважно було обумовлено збільшенням пропозиції рейсів для задоволення потреб з боку населення, зокрема:

- **у авіаційному транспорті** (у січні 2017р. пасажирооборот зріс у 1,7р. перевезення пасажирів - на 1,58р.) за рахунок зростання частоти та дальності польотів як на внутрішньому, так і зовнішньому сполученні, насамперед, в умовах проведення авіакомпаніями заходів щодо залучення трансферних пасажирів з іноземних ринків;
- **у міському транспорті** (у січні 2017р. обсяг пасажирообороту міським транспортом збільшився на 10,9%, перевезення пасажирів – на 10,1%, в перше з 2012р.);
- **у автомобільному транспорті** (у січні 2017р. обсяг пасажирообороту автомобільним транспортом збільшився на 5,4%, перевезення пасажирів – на 2,4%).

Табл. 2. Пасажирський транспорт, %

	Пасажирооборот				Перевезення пасажирів			
	1М 2016	структура, %	1М 2017	внесок, в.п.	1М 2016	структура, %	1М 2017	внесок, в.п.
ВСЬОГО	-13,8	100,0	13,8	-	-14,5	100	6,2	-
Залізничний	-28,9*	27,5	0,3*	0,0	-61,4	3,3	1,1*	0,04
Автомобільний	-10,4	42,1	5,4	2,3	-17,1	47,7	2,4	1,1
Водний	-46,4	0,012	27,5	0,003	-50,0	0,0	0,0	0,0
Авіаційний	6,4	13,7	70,4	9,7	2,0	0,1	57,5	0,1
Міський	-4,7	16,6	10,9	1,8	-3,7	48,9	10,1	4,9

*- починаючи з січня 2017р. ПАТ «Укрзалізниця» змінило методологію обліку перевезень пасажирів залізничним транспортом у приміському сполученні, які користуються пільгами на безкоштовний проїзд

Джерело. ДСС, розрахунки Мінекономрозвитку

Основними негативними чинниками були:

- **у вантажному залізничному транспорті** - дефіцит рухомого складу через значний знос та проблеми із закупівлями запчастин, його недоступність для виробників, перманентні військові дії у зоні проведення АТО;
- **у водному транспорті:** складні погодні умови для діяльності суден через низький температурний режим;
- **у пасажирському:** збільшення вартості проїзду пасажирським транспортом (у січні 2017р. ІСЦ транспортних послуг зріс на 9%, у т.ч. на залізничному – 3,7%, на автомобільному – 9,5%);
- **зростання витрат на паливно-мастильні матеріали** (у січні 2017р. (р/р) ІСЦ на паливо і мастила зріс на 24,5%);

Очікування. У І кв. 2017р. у ВЕД «Транспорт» очікується на продовження дії таких позитивних внутрішніх факторів як інвестиційна діяльність підприємств економіки, розширення пропозиції транспортних послуг пасажирського транспорту в умовах покращення споживчого попиту, а також зовнішніх – попит на вуглеводні у країнах ЄС та цінова кон'юнктура на зовнішніх ринках. Серед негативних факторів є блокування переміщення вантажів залізничним транспортом з неконтрольованих територій Донецької та Луганської областей.

Ризики. Ескалація військового конфлікту, диверсифікація імпорту природного газу європейськими споживачами, звуження активності у виробничому секторі через зниження цін на світових товарних ринках.

«у січні 2017р. найбільший позитивний внесок у вантажообороті мав залізничний транспорт (12,7 в.п.), трубопровідний (9,4 в.п.) та автомобільний транспорт (2 в.п.)»

«у 2016р. (р/р) ДП «Бориспіль» зафіксував рекордний обсяг пасажиро-потоку 8,7 млн. пасажирів»

«у січні 2017р. найбільший позитивний внесок у пасажиро-обороті мали авіаційний (9,7 в.п.), автомобільний (2,3 в.п.) та міський транспорт (1,8 в.п.)»

«у І кв. 2017р. вирішальними факторами впливу у транспортній галузі будуть: виробнича активність окремих видів діяльності, транзит вуглеводнів у країни ЄС та споживчий попит»